

Zestaw 1.

A Nie było dzisiaj na zajęciach Hugo Kowalskiego. Rozmawialiśmy o Janku Żobrze.

B Nie było dzisiaj na zajęciach Hugona Kowalskiego. Rozmawialiśmy o Janku Żobrze.

C Nie było dzisiaj na zajęciach Hugo Kowalskiego. Rozmawialiśmy o Janku Żobro.

D Nie było dzisiaj na zajęciach Hugona Kowalskiego. Rozmawialiśmy o Janku Żobro.

FLEKSJA - deklinacja	FLEKSJA - deklinacja
Hugo – Hugona por. objaśnienia do testu 1.	M. Żobro jak cegła D. Żobry jak cegły C. Żobrze jak cegle B. Żobrę jak cegłę N. Żobrą jak cegłą Ms. Żobrze jak cegle W. Żobro! jak cegło! Nazwiska polskie (słowiańskie) zakończone na – o (Kościuszko, Ziobro) odmieniają się jak rzeczowniki żeńskie zakończone na – a (por. Petrarca, cegła) Oboczność w odmianie r:rz. M. Jaworski: <i>Podręczna gramatyka języka polskiego</i>

Zestaw 2.

A Jadę na urodziny do Jabłonna. Przyglądałem się staremu Wrocławowi.

B Jadę na urodziny do Jabłonnej. Przyglądałem się staremu Wrocławowi.

C Jadę na urodziny do Jabłonna. Przyglądałem się nowoczesnej Włoszczowie.

D Jadę na urodziny do Jabłonnej. Przyglądałem się nowoczesnej Włoszczowej.

FLEKSJA - deklinacja	FLEKSJA - deklinacja
M. Jabłonna / Częstochowa / Włoszczowa D. Jabłonna / Częstochowy / Włoszczowy C. Jabłonne / Częstochowie / Włoszczowie B. Jabłonną / Częstochowę / Włoszczową N. Jabłonną / Częstochową / Włoszczową Ms. Jabłonne / Częstochowie / Włoszczowie W. Jabłonna! / Częstochowo! / Włoszczowo!	M. Wrocław D. Wrocławia C. Wrocławowi B. Wrocław N. Wrocławiem Ms. Wrocławiu W. Wrocławiu!
Te nazwy odmieniają się wyjątkowo według wzorca rzeczowników żeńskich (jak „kobieta”). Oboczność w temacie fleksyjnym w:wi także: Wschowa	Począwszy od D. pojawia się temat oboczny zakończony na „wi” i musi on występować konsekwentnie w całej deklinacji.
M. Jaworski: <i>Podręczna gramatyka języka polskiego</i>	

Zestaw 3.

- A Smakował mi ten strucl. Nie znoszę szkolnych balów karnawałowych.
 B Smakowała mi ta strucla. Nie znoszę szkolnych bali karnawałowych.
 C Smakował mi ten strucl. Nie znoszę szkolnych bali karnawałowych.
D Smakowała mi ta strucla. Nie znoszę szkolnych balów karnawałowych.

LEKSYKA	FLEKSJA
strucla – rzeczownik rodz. żeńskiego (<i>strucla, strucli, strucli, struclę...</i>) <i>Słownik ortograficzny</i>	l. mnoga: M. bale D. balów C. balom itd.

Zestaw 4.

- A Przy trojgu drzwi stała ochrona. Gwizdam na to, co o mnie mówią.
 B Przy trojgu drzwi stała ochrona. Gwizdam na to, co o mnie mówią.
C Przy trojgu drzwiach stała ochrona. Gwiżdżę na to, co o mnie mówią.
 D Przy trzech drzwiach stała ochrona. Gwiżdżę na to, co o mnie mówią.

SKAŁDNIA	FLEKSJA -koniugacja
por. objaśnienia do testu 1.	gwizdać – czas teraźniejszy 1. gwiżdżę 2. gwiżdżesz 3. gwiżdże 1. gwiżdżemy 2. gwiżdżecie 3. gwiżdżą <i>Słownik ortograficzny</i>

Zestaw 5.

- A Znowu przekłęś! Nie polecisz z nami do Maroko.
 B Znowu przekłęś! Nie polecisz z nami do Maroka.
 C Znowu przekłęś! Nie polecisz z nami do Maroko.
D Znowu przekłęś! Nie polecisz z nami do Maroka.

ORTOGRAFIA	FLEKSJA - deklinacja
przekłęć – czas przeszły, r. męski i męskoosobowy 1.os. przekł ^ę łem 2.os. przekł ^ę łeś 3.os. przekł ^ę ł 1.os. przekł ^ę liśmy 2.os. przekł ^ę liście 3.os. przekł ^ę li Oboczność q:ę	M. Maroko D. Maroka C. Maroku B. Maroko N. Marokiem Ms. Maroku W. Maroko! Oboczność k:ki <i>Wikisłownik</i>

Zestaw 6.

- A Biegał po korytarzu jak kot z wywalonym pęcherzem. Sensacja goni sensację!
 B Biegał po korytarzu jak kot z pęcherzem. Sensacja goni za sensacją!

C Biegał po korytarzu jak kot z wywalonym pęcherzem. Sensacja goni za sensacją!

D Biegał po korytarzu jak kot z pęcherzem. Sensacja goni sensację!

FRAZEOLOGIA	SKŁADNIA
<p>biegać jak kot z pęcherzem... Etymologię tego frazeologizmu należy wywieść od dawnych zabaw wiejskich chłopców, którzy, po tzw. świniobiciu, z wysuszonego pęcherza moczowego prosięcia robili sobie piłkę (należy pamiętać, iż piłka, zwłaszcza skórzana, była niegdyś towarem ekskluzywnym i mało kto ją posiadał, zwłaszcza na wsi). Niesforni chłopcy często jednak wykorzystywali ów pęcherz do innych celów; przywiązywali go kotu do ogona i, śmiejąc się do rozpuku, obserwowali, jak ogłupiałe zwierzę miota się jak w amoku.</p>	<p>dwie formy są dopuszczalne: gonić (kogo?, co?) + B. <i>gonić złodzieja, gonić zbiega</i> gonić (za kim?, czym?) + N. <i>gonić za sławą, za pieniędzmi, za sensacją, za piłką, za myślą...</i></p>

Zestaw 7.

A Mój tata mawia: „Jak spadać, to z wysokiego konia.” W pierwszym rzędzie zaprosimy Basię.

B Mój tata mawia: „Jak spadać, to z dobrego konia.” Przede wszystkim zaprosimy Basię.

C Mój tata mawia: „Jak spadać, to z wysokiego konia.” Przede wszystkim zaprosimy Basię.

D Mój tata mawia: „Jak spadać, to z dobrego konia.” W pierwszym rzędzie zaprosimy Basię.

Zestaw 8.

A W każdym bądź razie wychowawczynie miała rację. Przejęła sprawy w swoje ręce.

B Bądź co bądź wychowawczynie miała rację. Wzięła sprawy w swoje ręce.

C W każdym bądź razie wychowawczynie miała rację. Wzięła sprawy w swoje ręce.

D Bądź co bądź wychowawczynie miała rację. Przejęła sprawy w swoje ręce.

Zestaw 9.

A Miał wszystkie atuty w rękawie. Nasze wyposażenie klasy pamięta czasy króla Ćwieczka.

B Miał wszystkie atuty w ręku. Nasze wyposażenie klasy pamięta czasy króla Świeczka.

C Miał wszystkie atuty w rękawie. Nasze wyposażenie klasy pamięta czasy króla Świeczka.

D Miał wszystkie atuty w ręku. Nasze wyposażenie klasy pamięta czasy króla Ćwieczka.

FRAZEOLOGIA	FRAZEOLOGIA
<p>atut / atu</p> <p>1.1) <i>karc.</i> <u>kolor ustalony jako najbardziej wartościowy</u>, <u>umożliwiający przebicie innych kolorów</u>; <u>karta tego koloru</u></p> <p>(1.2) <u>cecha</u>, <u>umiejętność mogąca komuś przynieść pozytywne skutki</u></p> <p><u>mieć wszystkie atuty w ręku</u> <u>mieć asa w rękawie</u></p>	<p><i>w ostatnich czasach albo ostatnimi czasy</i></p> <p><i>żart.</i> Za króla Ćwieczka, za czasów króla Ćwieczka - ‘bardzo dawno temu, za dawnych czasów’ ◇ Coś pamięta czasy króla Ćwieczka – ‘coś jest bardzo stare, niemodne, archaiczne’</p>

synonim: <i>atu</i> (nieodmienny) <i>bez atu</i> [<i>Słownik frazeologiczny języka polskiego</i> ; http://pl.wiktionary.org/]	◇ Król malowany - 'król nominalny, bez władzy' [http://sjp.pwn.pl/]
---	---

Zestaw 10.

- A Wyskoczył z pomysłem jak filip z konopi. Jesteś nudny jak flaki z oliwą.
 B Wyskoczył z pomysłem jak Filip z konopii. Brakuje ci chyba piątej klepki.
 C Wyskoczył z pomysłem jak filip z konopi. Tym argumentem zbilieś mnie z pantalyku.
 D Wyskoczył z pomysłem jak Filip z konopii. Na krótszą metę nie będę taki tolerancyjny.

FRAZEOLOGIA / FLEKSJA	FRAZEOLOGIA
<p>FILIP</p> <p>wyrwać się (wyrwać się, wyskakiwać, wyskoczyć) jak filip z konopi – ‘wyrwać się z czymś bez zastanowienia, najpierw coś zrobić, a potem dopiero patrzeć na konsekwencje’:</p> <p><i>Lecz gdy zapal ochłonął, myśląc nad oblawa Postrzegają, że wyszli z niej nie z wielką sławą: Trzebaż było, ażeby jeden kaptur popi, Wyrwawszy się Bóg wie skąd, jak Filip z konopi, Przepisał wszystkich strzelców powiatu? O wstydzie! Cóż o tym będą gadać w Oszmianie i Lidzie, Które od wieków walczą z tutejszym powiatem O pierwszeństwo w strzelectwie; myśleli więc nad tem.</i></p> <p>[A. Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i>, Ks. V "Kłótnia" 327-334].</p> <p>• Okazuje się, że pisownia wielką bądź małą literą słowa "filip" ("Filip") ma tu spore znaczenie. Próbując wyjaśnić genezę powiedzenia "wyrwać się jak Filip z konopi", Mickiewicz pisze w "Objaśnieniach autora": "Raz na sejmie poseł Filip ze wsi dziedzicznej Konopie, zabrawszy głos, tak dalece odstąpił od materii, że wzbudził śmiech powszechny w Izbie. Stąd urosło przysłowie: wyrwał się jak Filip z konopi". Tymczasem wytłumaczenie jest prostsze, nie potrzeba do tego fikcyjnej anegdoty - słowo "filip" było na Białorusi gwarowym</p>	<p>zbić kogo z tropu / pot. z pantalyku – ‘pozbawić kogoś pewności siebie; stropić, zmieszać’</p> <p>zbić czyjeś twierdzenie, argumenty</p> <p>[<i>Słownik poprawnej polszczyzny</i>]</p>

określeniem... zająca. "Wyrwać się jak filip z konopi" oznaczało po prostu "wyskoczyć jak spod ziemi".

[ten tekst pochodzi z książki: **Słownik związków frazeologicznych**]

Z kolei „konopie” – to rzeczownik nieposiadający liczby pojedynczej, dlatego jego odmiana wygląda następująco:

- M. konopie
- D. konopi
- C. konopi
- B. konopie
- N. konopiami
- Ms. konopiach
- W. konopie!

Zestaw 11.

A Przygotowanie do egzaminu potrwa około dwóch miesięcy. Idę studiować do uniwersytetu.

B Przygotowanie do egzaminu potrwa około dwa miesiące. Idę studiować na uniwersytet.

C Przygotowanie do egzaminu potrwa około dwóch miesięcy. Idę studiować na uniwersytet.

D Przygotowanie do egzaminu potrwa około dwa miesiące. Idę studiować do uniwersytetu.

SKŁADNIA	RAZEOLOGIA
<p><i>około</i> – przyimek łączący się <i>zawsze</i> z <i>dopełniaczem</i> (D.), np. Miał około <u>piętnastu</u> lat.</p> <p>[<i>Słownik poprawnej polszczyzny</i>]</p>	<p><i>studiować na...</i> uniwersytecie, uczelni wyższej, wydziale + (Ms.)</p> <p><i>studiować w...</i> instytucie, szkole wyższej + (Ms.)</p> <p>Ale:</p> <p><i>Idę (studiować) na uniwersytet, uczelnię, wydział</i> + (B.)</p> <p>[<i>Słownik poprawnej polszczyzny, słownik frazeologiczny</i>]</p>

Zestaw 12.

A W temacie prywatyzacji jesteśmy niedoświadczeni. Jest zimno, ale pada deszcz.

B Jeżeli chodzi o prywatyzację, jesteśmy niedoświadczeni. Pili dużo, ale często.

C W temacie prywatyzacji jesteśmy niedoświadczeni. Jest zimno i pada deszcz.

D Jeżeli chodzi o prywatyzację, jesteśmy niedoświadczeni. Pili dużo i często.

Zestaw 13.

A Oboje turyści wysiedli w Krakowie. Staliśmy na dwojgu świateł.

B Oboje turystów wysiadło w Krakowie. Staliśmy na dwojgu światłach.

C Oboje turyści wysiedli w Krakowie. Staliśmy na dwóch światłach.

D Oboje turystów wysiadło w Krakowie. Staliśmy na dwóch światłach.

SKŁADNIA	SKŁADNIA
<p><i>oboje/ obydwaje</i> – liczebnik zbiorowy oznaczający ‘dwa’; w czasie przeszłym łączy się z czasownikiem w r. nijakim</p> <p><i>oboje</i> łączy się najczęściej z D. l. mn. <i>oboje ludzi, turystów, podróżnych, rodzeństwa wysiadło...</i></p> <p>WYJĄTEK: rzeczownik oznaczający <u>parę małżeńską</u>. Wówczas liczebnik oboje łączy się w M. l.mn., np. oboje rodzice, oboje państwo, oboje dyrektorostwo... przyszli</p> <p>[Słownik poprawnej polszczyzny]</p>	<p>kontekst: <i>Pomijając już otwarcie tuneli z Hulanki do Starego Bielska które niepotrzebnie mają na swym odcinku dwoje świateł, chciałbym pokazać wam w ramach budowy S69 ...</i></p>

Zestaw 14.

A Masa turystów wyszło w góry. Większość osób o tym wiedziało.

B Gros osób nie pojawiło się na próbnej maturze. Napisałem test na dziesięć i pół punkta.

C Gros osób nie pojawiło się na próbnej maturze. Większość osób o tym wiedziało.

D Masa turystów wyszła w góry. Napisałem test na dziesięć i pół punktu.

SKŁADNIA / SEMANTYKA	FLEKSJA
<p><i>masa</i> – ‘<u>mnóstwo</u>; wielka liczba/ilość’</p> <p><i>masa + D. turystów, ludzi, gapiów...</i></p> <p><i>gros</i> (z franc. czyt „gro”; nieodmienne)- ‘ <u>większość</u>, większa część’</p> <p><i>gros + D. miejscowej ludności</i></p> <p>[Słownik poprawnej polszczyzny]</p>	<p>M. punkt D. punkt<u>u</u></p> <p>[Słownik ortograficzny]</p>

Zestaw 15.

A Przyznano nagrody pięciu procent ucznióm. Biegąc do szkoły, wiatr zerwał mi czapkę.

B Przyznano nagrody pięciu procentom ucznióm. Książki leżały na i pod stołem.

C Przyznano nagrody pięciu procentom ucznióm. Skończyłem studia w dwutysięcznym roku.

D Przyznano nagrody pięciu procent ucznióm. Idąc do szkoły, ugryzł mnie pies.